

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XIX, бр. 49 (1804)

В. Търново, вторник, 23 април 1963 г.

Цена 2 стотинки

ГОТОВИ ЗА ПОЛИВНИЯ СЕЗОН!

Съвместно заседание на бюрото на Окръжния комитет на БКП
и изпълкома на Окръжния народен съвет

Накъсялото време до новия поливния сезон поставя ТКЗС и ДЗС в окръга пред сериозна задача — по-скоро да се довършат новите мелiorативни обекти и образцово да се подготвят всички съоръжения за поливане.

За да се обсъди досегашната работа в това отношение и се наелебят мерки за ускоряване на подготовката за поливния сезон, в събота се състоя съвместно заседание на бюрото на Окръжния комитет на БКП и изпълкома на Окръжния народен съвет. На заседанието присъствуваха секретарите на общинските и градските комитети на БКП в окръга, председателите на ТКЗС, директори на ДЗС, ръководители от държавните напoлителни системи в Павликени и Свищов, СМУ „Водострой“, отдел „Водно стопанство“ и др.

Директорът на Държавната напoлителна система в Павликени Д. Церов докладва каква е досегашната подготовка на системата и кооперативните стопанства от района, и какво още трябва да се направи до новия поливния сезон.

Той посочи, че редица кооперативни стопанства значително изостават в почистването на каналната мрежа. Трудности се срещат и при облицовката на каналите, тъй като някои стопанства не осигуряват достатъчно работна ръка. Докладчикът отбелязва, че твърде малко се работи за привикване в готовност на отводнителните канали. Не е готова и поливната техника. От 118 джовлазови машини и инсталации в района на системата, досега са готови само 62. Основна причина за изоставането на ремонта е липсата на резервни части, които стопанствата потърсиха ксено, а и от „Селснаб“ не е направено необходимото, за да се осигурят.

В доклада бе отделено значително място на производи-

телността на труда при напояването. В тази връзка бе посочено, че кооперативните стопанства все още недооценяват значението на поливначеския инвентар за повишаване производителността на труда, в резултат на което не са осигурили необходимите сифончета, савачета, разпределителни кутии, щитчета и други.

Секретарите на общинските партийни комитети в Бяла черква, Ресен и Върбовка докладваха как се подготвят за предстоящия поливния сезон кооперативните стопанства от района на общинските партийни организации.

Запознаха заседанието със състоянието на подготвителните работи и председателите на ТКЗС в Михалци, Павликени, Поликрание, Самоводене, Камен и други.

В своето изказване секретарят на Окръжния комитет на БКП Иван Диков спря вниманието на присъстващите на новото хидромелiorативно строителство, като отбелязва значителното изоставане в доизграждането на помпните станции в Бяла черква, Драганово, Лясковец и подчерта все още голямата инертност при движението на задачите от страна на „Водострой“.

Др. Диков изрази мнение, че партийният контрол при подготовката на стопанствата за поливния сезон е все още слаб. Не е набавен необходимият поливначески инвентар, забавя се подготовката на поливната техника. А тази година трябва да настъпи решителен прелом в производителността на труда при напояването. Целта е да се достигне 7-8 и повече декари

на една смяна. А това изисква на един поливач да се осигурят по 20-30 сифончета, 5-6 разпределителни кутии, 3-4 разпределителни дъски и други.

Др. Диков прочете и съвместното решение на бюрото на Окръжния комитет на БКП и изпълкома на Окръжния народен съвет за ускоряване на хидромелiorативното строителство и завършване подготовката за поливния сезон.

В заключение, първият секретар на Окръжния комитет на БКП Димитър Стойков, който ръководеше работата на заседанието, изтъкна колко важно е тази година кооперативните стопанства в окръга да срещнат поливния сезон напълно готови, за да отговорят с чест на задачите, които постави Осмият конгрес на БКП.

Тържествено събрание за В. И. Ленин

Снощи просторният салон на Дома на Народната армия събра много работници, служители, ученици на тържествено събрание, посветено на 93-та годишнина от рождението на Владимир Ильич Ленин.

На събранието присъствуваха другарите Енчо Стайков, член на Политбюро на ЦК на БКП и председател на Изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествения фронт, Димитър Стойков,

член на ЦК и първи секретар на Окръжния комитет на БКП, Йордан Костов, председател на изпълкома на Окръжния народен съвет и други ръководители на окръга и града.

За живота, за безсмъртното дело на великия Ленин говориха кандидат-членът на ЦК и секретар на Окръжния комитет на БКП — Димитър Стойков. „Лениновата памет се чествува като най-светлият празник не само от съветските народи,

които със знамето на ленинизма първи постронха социалистическото общество, но и от цялото прогресивно човечество“ — подчерта докладчикът.

Събранието изпрати телеграми до ЦК на КПСС и ЦК на БКП.

Богата литературно-музикална програма, с възторжени стихове и песни за чиличената партия на Ленин, за човешка, другар и брат, най-близкия за всички — Владимир Ильич бе изнесена на събранието от хора при читалище „Надежда“, духовния оркестър при ДНА и артистите Юлия Киралиева, Иван Христов, Виолета Николова и Серафима Дятин от София.

На 18 април събрание, посветено на годишнината от рождението на Ленин се състоя и в гр. Горна Оряховица. Пред многобройните граждани говори секретарят на Градския комитет на БКП П. Бакалов.

Празник на чавдарчетата

Неделното утро дойде във В. Търново с много песни на чавдарчетата от града. В чест на 93-годишнината от рождението на В. И. Ленин е техният голям празник днес.

Манифестацията започна от Пионерския дом и завърши пред Дома на народната армия. По-скоро това беше поток

от сини връзки, панделки и свежи пролетни цветя, които влязоха в салона, като че със самата пролет. А тук — средата на най-малките „таланти“. Няколко часа те пяха, играха и декламираха стихове за великия човек — В. И. Ленин. Тоя ден малките чавдарчета няма да забравят.

Завод с голяма перспектива

(Беседа с директора на завода за малки радиоприемници във В. Търново Д. Дилов)

Заводът за малки радиоприемници в гр. В. Търново се създаде през 1960 година, в тясна връзка с решението на Партията и Правителството за по-нататъшното развитие и специализиране на слоботоковата промишленост у нас.

Предназначението на Завода е да произвежда малки мрежови, джобни и транзисторни портативни приемници. Строителството на Завода започна в края на 1960 година и се извърши на два етапа. Първият етап — реконструкция и разширение на съществуващата сграда се извърши през 1961 година. През същата година бяха доставени и част от машините. През следващата 1962 година бяха довършени монтажните работи и дооборудването на участъците с машини и апаратура. Окончателното завършване на строително-монтажните работи и оборудването с нови машини приключи в края на 1962 година.

Производствената дейност на Завода започна пробно в началото на 1961 година. Отначало се извършваше монтаж на радиоприемници с детайли, получавани от Слоботоковия завод в София. В производствената нomenclатура на Завода съществуваше само един приемник — малък супер, тип „Комсомолец“.

През течение на годината се организираха механичният и инструменталният участъци и участъкът „Радио части“, които до края на годината усвояваха част от детайлите за приемници. Цялата 1961 година беше година на усвояване на радиопроизводство, през която в завода работеха и се квалификираха 115 младежи и девойки предимно със средно образование.

През 1962 година заводът продължи усвояването на производството на радиочасти и производството на радиоприемници. Усвоени бяха 81 нови

детайли и възли за приемниците. За пръв път в историята на нашата страна, заводският колектив усвои производството на портативен транзисторен приемник „Прогрес“ на печатен монтаж. Производствената нomenclатура се увеличи с още няколко радиоприемници, с крайна възможност и подобрените технически качества: „Чайка 1 и 2“, „Маестро“, „Прогрес“ и „Комсомолец“ — мрежов.

Новите радиоприемници, които заводът пусна в производство, се посрещнаха с интерес на нашия пазар, а на много международни панаири и изложби получиха добра оценка. Част от тези приемници получиха висока оценка на международни панаири в гр. Пловдив през 1962 г., за което заводът получи сребърен медал.

Сега заводът изнася приемници за Гърция, Ирак, Мароко и други страни.

От пускането на завода в пробна експлоатация до момента на неговото откриване са произведени и пуснати на пазара над 111 000 радиоприемници. През тази година заводът трябва да произведе 90 000 радиоприемника. В сравнение с миналата година производствената програма е нараснала с 46 на сто. До края на годината ще бъдат пуснати в редовно производство два нови модела мрежови радиоприемници, работка на конструкторите и технолозите при завода. Ще бъде внедрен и приемникът РМС-10. През 1964 година ще бъдат внедрени в редовно производство нови видове радиоприемници: джобен транзисторен, настолен транзисторен, портативен транзисторен и други.

В завода работят 350 души, от тях 30 са средни техници и 10 инженери. Съставът на колектива ни е млад, със средна възраст до 25 години и с основането заводът може да се нарече комсомолски.

Движението за комунистически труд при нас има масов характер — вече две бригади са удостоени със звание „Бригада за комунистически труд“.

В завода сега са организирани три социалистически бригади за технически прогрес, които разработват проект за приемник с грамофон, транзистор с линейна скала и други.

Към завода сега се строи пех за производство на печатни схеми, който ще влезе в действие в края на годината. С това се дава възможност за още по-бързо внедряване новостите.

През годините на генерална перспектива се предвижда заводът да се разшири и поеме производството на всички видове радиоприемници и телевизори. Заводът ще бъде изнесен на нова площадка и настанен в нови модерни производствени сгради. Той ще бъде оборудван с най-модерна светска техника. Неговото изграждане ще стане на два етапа. Проектната мощност на завода при първия етап през 1970 г. ще бъде 300 000 радиоприемника и около 350 000 телевизора годишно производство. В производството ще бъдат заети над 5000 работници.

Част от бригадата за електронен монтаж, с ръководител Деню Райчев, удостоена със звание „Бригада за комунистически труд“. Тя редовно изпълнява трудовите си норми 150 на сто.

СЪОБЩЕНИЕ НА ОКРЪЖНИЯ ОТДЕЛ „СТАТИСТИКА“

За осъществяване на величествената програма за развитието на народното стопанство, приета от VIII конгрес на БКП, трудеците се от В. Търновски окръг, проявявайки творческа активност и трудов героизъм, завоюваха нови успехи по изпълнението на държавния план на окръга за първото тримесечие на 1963 година в различните отрасли на народното стопанство.

I. ПРОМИШЛЕННОСТ

Планът за общата промишлена продукция по фабрично-заводски цени на 1. I. 1962 година за първото тримесечие на 1963 година е изпълнен, както следва:

Процент на изпълнение на плана за I-то тримесечие на 1963 год.	Промишлена продукция през I-то тримесечие на 1963 год.	Промишлена продукция през I-то тримесечие на 1962 година
ВСИЧКО ЗА ОКРЪГА (I + II)	104,5	113,5
I. ПРОМИШЛЕННОСТ НА ОКРЪЖНО ПОДПОДНИЕНИЕ — ОБЩО	106,0	116,5
A. ДЪРЖАВНА ПРОМИШЛЕННОСТ	105,8	118,8
а) Към управлението по промишлеността	105,8	119,6
в това число по отрасли:		
1. Машиностроене и металообработване	101,9	148,0
2. Производ. на строит. матер.	110,2	103,1
3. Дървообработване	101,0	112,1
4. Текстилна промишленост	111,3	118,7
5. Шивачка промишленост	101,5	229,6
6. Кожаро-кожухарска и обувна	101,3	118,7
7. Полиграфическа промишленост	101,3	141,8
8. Хранително-вкусова	104,9	110,2
9. Други отрасли	108,5	110,3
б) Предприятия към ОТП	105,1	104,6
B. КООПЕРАТИВНА ПРОМИШЛ. ПОДПОДНИЕНИЕ (ТПК и ЦКС)	107,6	103,4
II. ПРОМИШЛЕННОСТ НА ЦЕНТРАЛНО ПОДПОДНИЕНИЕ — ОБЩО	102,2	108,9
1. Комитет по енергетика и горива	100,0	111,1
2. М-во на транспорта и съобщенията	106,8	130,6
3. М-во на вътрешната търговия	103,1	108,6
4. М-во на външната търговия	182,1	—
5. М-во на селскостопанското производство	102,6	82,9
6. Комитет по горите и горската промишленост	92,1	124,2

През първото тримесечие на 1963 година са произведени в повече спрямо първото тримесечие на 1962 година: радиоапарати — 9094 броя, печки — 4381 броя, растителни хранителни масла — 397 тона, брашно — 2856 тона и други.

От всички 105 промишлени предприятия в окръга 91 предприятия изпълниха и преизпълниха плана си за общата промишлена продукция, като произведоха свръхпланова продукция за 2 662 000 лева. Останалите 14 предприятия не изпълниха плана си за производството и не дадоха на народното стопанство продукция в размер на 849 000 лева. Абсолютният размер на произведената свръхпланова продукция през първото тримесечие на 1963 година общо за окръга възлиза на 1 813 000 лева.

В резултат на общото изпълнение на плана за общата промишлена продукция в окръга, през първото тримесечие на 1963 година е произведена в повече промишлена продукция спрямо първото тримесечие на 1962 година в размер на 5 009 000 лева или с 13,5 на сто, като най-висок ръст показват отраслите: машиностроене и металообработване — 48,0 на сто; текстилна промишленост — 18,7 на сто; отрасъла дървообработване към комитета по горите и горската промишленост — 55,4 на сто и др.

Предконгресни дела

Десетият конгрес на Комсомола наближава. В тези дни членовете на комсомолското дружество в с. Раданово се включват активно в мелiorативното строителство като работят по изкопаването на каналите за напояване.

Вече 7 комсомолци имат предконгресни трудови билети. Подготвиха и изнесоха пиеси, проведоха две младежки вечери. В предконгресно съревнование са и двете младежки звена за комунистически труд — в зеленчуковата и в лозарската бригада. Образуваха и младежко комплексно звено.

В чест на Конгреса комсомолското дружество ще участва в шафетата „Наш любим Комсомол“.

Ст. Филев
от Обществена редакция на с. „Борба“ в П. Тръмбеш

За първото тримесечие на 1963 година от 105 промишлени предприятия в окръга, работническите колективи от 80 предприятия дадоха обещание да произведат свръхпланова продукция за 518 000 лева. От тях 68 предприятия преизпълниха обещанията си и дадоха свръхобещаното продукция за 2 038 000 лева, а останалите 12 предприятия не изпълниха дадените обещания и не дадоха до обещаното продукция за 794 000 лева. Или абсолютният размер на произведената свръхпланова продукция от предприятията дали обещания, възлиза на 1 244 000 лева.

Планът за производителността на труда за първото тримесечие на 1963 година, в процентите е изпълнен, както следва:

На едно лице от промишлено-производствения персонал	процент
ВСИЧКО ЗА ОКРЪГА (I + II)	103,1
I. ПРОМИШЛЕННОСТ НА ОКРЪЖНО ПОДПОДНИЕНИЕ	104,4
в това число:	
1. Държавна промишленост	103,4
2. Кооперативна промишленост	164,8
II. ПРОМИШЛЕННОСТ НА ЦЕНТРАЛНО ПОДПОДНИЕНИЕ	101,5

От всички 105 промишлени предприятия в окръга за първото тримесечие на 1963 година, 16 предприятия не изпълниха плана си за производителността на труда. Между тях са: ДЗП „Млекопреработване“ гр. В. Търново — 76,7 на сто, ДИП „Елба“ гр. Елена — 79,7 на сто, ДИП „Строителни материали“ гр. В. Търново — 94,6 на сто, ДИП „Балкан“ гр. В. Търново — 80,7 на сто, ТПК „9 септември“ с. Стражица — 82,5 на сто, ТПК „Единство“ с. Кесарево — 88,8 на сто, Държавно горско стопанство гр. Елена — 91,6 на сто и други.

През първото тримесечие на 1963 година производителността на труда е нараснала спрямо фактическото постижение за първото тримесечие на 1962 година с 84 лева или 4,74 на сто. Средната работна заплата за същия период е нараснала с 9 лева или с 3,85 на сто спрямо тази през първото тримесечие на миналата година. По този начин е спазен социалистическият принцип за по-бързото наравняване на производителността на труда от заплатата.

II. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

През първото тримесечие на 1963 година кооператорите от ТКЗС и работниците от ДЗС и МТС положили големи усилия за изпълнението на селскостопанските задачи. Извърши се голямо хидромелiorативно строителство. Проведоха се и редица агротехнически мероприятия: подхранването на есенните посеви с химически торове, извозването на оборски тор, почистването на блоковете, мерите и пасищата и пр.

Поради неблагоприятното време обаче се забавя със сеитбата на ранните пролетни култури и с парниковото зеленчуково производство.

Животновъдите в окръга през отчетното тримесечие положили големи усилия за изхранването на селскостопанските животни. Липсата на достатъчно фураж се отрази зле в развитието на някои отрасли в животновъдството. Въпреки това, в сравнение с първото тримесечие на 1962 година, през изтеклото тримесечие броят на някои видове селскостопански животни се увеличи. Така например броят на говедата в ТКЗС нарасна с 5,9 на сто, в това число на кравите — с 9,7 на сто и на общия брой на овцете — с 6,5 на сто. Увеличен е броят на говедата, свинете и овцете в държавните земеделски стопанства.

(Следва на стр. 3)

В ЧЕСТ НА ПЪРВИ МАЙ

Предконгресни дела

Десетият конгрес на Комсомола наближава. В тези дни членовете на комсомолското дружество в с. Раданово се включват активно в мелiorативното строителство като работят по изкопаването на каналите за напояване.

Вече 7 комсомолци имат предконгресни трудови билети. Подготвиха и изнесоха пиеси, проведоха две младежки вечери. В предконгресно съревнование са и двете младежки звена за комунистически труд — в зеленчуковата и в лозарската бригада. Образуваха и младежко комплексно звено.

В чест на Конгреса комсомолското дружество ще участва в шафетата „Наш любим Комсомол“.

Ст. Филев
от Обществена редакция на с. „Борба“ в П. Тръмбеш

Брануват царицата и разреждат захарно цвекло

Да съчетаят качеството на сеитбата с бързината на засяването бе най-голямата грижа на трактористите Тодор Янков, Тодор Попов и механиците Тодор Никифоров и Йордан Чолаков от село Никоп. Благодарение на изправността на машините тези трактористи превърнаха площите за царицата до състоянието на градинска обработка, като двукратно култивираха и валдиха. Това даде възможност

машините да се използват най-производително и се засява при добри условия. В производството на по-малко от една седмица те първи в окръга засяха по редовно-тездовия списък 4000 декара царицата само на поливни условия, а вечер брануваха 300 декара от найрано засетия разсад.

Бригадите, които засяха царицата, сега отново навлязоха в площите със захарното цвекло. В последните три дни кооператорите от бригадата на Евтим Кунчев и Георги Захариев разреждат по 150 декара захарно цвекло.

Здр. СТЕФАНОВ

Засяха царицата

През тая година кооператорите от с. Сашево ще се борят да получат високи добиви от царицата. И могат — нали цялата царицата ще бъде под полив. Площите те подготвиха добре — изорача ги дълбоко, култивираха, наториха ги предсеитно. Осигуриха семена от високодобивни сортове.

На 15 април механизаторите Йордан Денев, Цанко Великов и Петко Костадинов започнаха сеитбата. Предстои им да засеят 5000 декара с царицата, от която 1500 за комплексна обработка. Те излизаха сутрин по-рано на работа, позакъсняваха вечер. Точа доведе и успеха. Само за 5 дни те изпълниха задачата си. Цялата площ на царицата е засята в най-благоприятното време.

Т. Желязков

ЧЕТИРИМЕСЕЧНИЯТ ПЛАН ИЗПЪЛНЕН

В чест на бойния празник на труда — Първи май, трудният колектив на ТПК „Съзнание“ — Г. Оряховица изпълни четиринадесетия си производствен план на 17 април. До края на месеца на Родната ще бъде предадена надпланова продукция за 70 000 лева.

СВЕДЕНИЕ

за сеитбата на царицата към 21 април т. г.

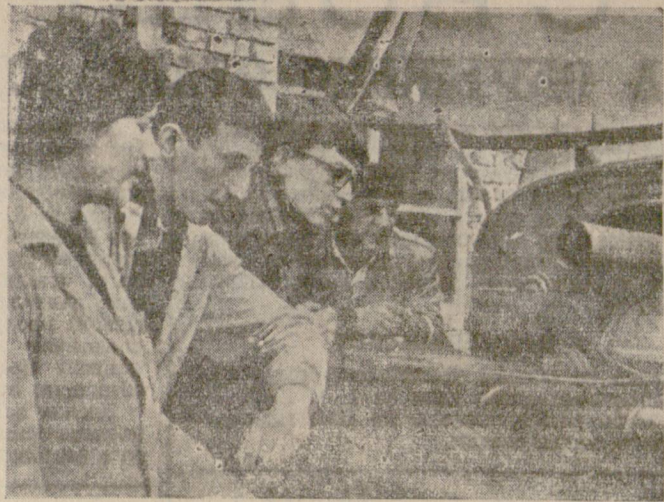
ТКЗС	изпълнение в %
1. Асеново	100
2. Масларево	86,6
3. Обединение	85,8
4. Ресен	77
5. Полски Сеновец	74
6. Поликрание	65,6
7. Бяла черква	57,8
8. Сушица	54,1
9. Карансен	50
10. Драганово	50
11. Кесарево	50
12. Златарича	49,9
13. Алеково	49,1
14. Долна Оряховица	45,1
15. Девоча кория	45
16. Марена	44,8
17. Камен	42,7
18. Ореш	40
19. Лясковец	39,1
20. Павликени	38
21. Полски Тръмбеш	34,2
22. В. Търново	33,3
23. Страхилово	32,6
24. Овча могила	31
25. Самоводене	28,7
26. Балван	27,7
27. Джулюница	26,9
28. Килифареве	25
29. Стражица	23,3
30. Михалци	22,2
31. Драгомирново	20,7
32. Върбовка	15,3
33. Долна Липница	14,5
34. Сухиндол	11,3
35. Козловец	8,7
36. Елена	7,7
37. Горна Студена	6,1
38. Веброво	5,4
39. Дъсково	5
40. Буяновци	0
41. Константин	0
Средно за окръг:	44,3

★ ПРЕД X ★ КОНГРЕС НА КОМСОМОЛА

МАЛКО ДНИ делат нашите комсомолци от откриването на техния X конгрес. Водени от желанието да срещнат конгреса с достойни дела младите текстилни от ДИП „В. Мавриков“ — В. Търново обещават във всеки нов и нов инициатива.

В чест на конгреса всички комсомолци от второ дружество при тяхния цех и от смяна „И“, на предния цех изплатиха обещанията си. Няма комсомолец, който да не се е включил в предконгресното съвещание. Гордостта на комсомолската организация са деветте първенци, излъчени в бригадите, които продължават да правят своя опит на дружествата си и постигат големи успехи. Младешката бригада на Васил Чолов от автоматичните тъкачни станове достигна 109.28 на сто изпълнение на плана си, а на Иван Русков — 108 на сто, предците от секцията на младия майстор Антон Чанков — 101.62 на сто и т. н.

Младите тъкачки Любка Накова, изпълнила обещанието си над 124 на сто, Димитрина Пашева — над 130 на сто, Кипка Симеонова — 122 на сто, Петранка Рачева — 120 на сто, пре-

До майсторство да се овладява специалността по практика! С такъв призив се учиха и работиха учениците от XI клас на Трета политехническа гимназия — В. Търново. На снимката: Отличниците Милка Колена, Красимир Марков и Георги Димитров изучават устройството на товарна кола „Прага“.

Ив. Воденичаров

Дарове за Конгреса

дачките Дочка Николова и Мария Бонева и още десетки са пример за образцова работа на комсомолската организация в предприятието.

Но комсомолците са не само отлични производители, а и добри ученици. Мария Бонева, Мира Стоянова, Милка Радослава, Ружка Ботева — всичко 58 комсомолци учат и работят.

Многообразен културно-масов живот кипи сега в дружествата при заводската организация на ДКМС. Колективни посещения на кина и театри и тяхното обсъждане, честване на рождени дати и размяна на подаръци. Интересно и хубаво мина тази година чествването на първа пролет.

В провежданите в чест на конгреса спортни състезания нашите комсомолци зае-

ха първо място. Организиран бяха и плувни състезания, подготовка се щафета.

Една трудност срещат младешките контролни постове при комсомолските дружества в предприятието. Но тя е най-приятната трудност — на кого да се даде делегатска карта за шестата конференция на младия комсомолец. Кандидатите са много. Те всички отговарят на условията за участие в тази конференция.

Текстилите от ДИП „В. Мавриков“ — В. Търново могат да разкажат за много радости, успешни дела. Голям дял се пада за това на заводската комсомолска организация, на трудолюбивите и ентузиастични млади хора.

Др. ВЕЛЕВ

Вашето мнение по този въпрос?

ЛАГЕРИ ЗА ТРУД И ОТДИХ

„Задачата е животът и дейността на пионерската организация да се изпълнява с все по-бogatо съдържание, да се дава смелост на новите и интересните, на ярките и цветистите форми на работа, да задоволяват те все по-пълно интересите и стремежите на децата и юношите“.

Тодор ЖИВКОВ

(Из беседата на срещата на Политбюро на ЦК на БКП с пионери, участници в републиканския пионерски събор, 18 юни 1962 г.)

НАЙ-ЦЕННОТО И СВИДНО БОГАТСТВО на нашето социалистическо общество са децата. Те са, които утре ще ни заменят в живота. Но за изграждането на комунистическото общество са необходими хора силни, знаещи и можели, годни за умствен и физически труд, предани до смърт на Партията и народа. А училището само с урока не е в състояние да изгее напълно новия човек.

На Първия конгрес на учителите се отчете, че без нас хубавите инициативи и дела на пионерската организация, много от които имат важно народностопанско значение. Не малко са нейните инициативи за организиране летния отдиш на пионерите. Много деца познват из прекрасните кътчета на роднината — Балкана и Черноморието, Дунав и полетата. Създадох се най-разнообразни школи, лагери, сборни дружини, местни бригади и т. н., където децата, наред с отдиш, помагат и на кооператорите в напрегнатите полски дни.

Интересът на учениците обаче от основните училища към окръжните и градските лагери с всяка година като че ли угасва, не ги вълнува, защото постепенно от тях се губи след купчината задачи десетката романтика. Имам предвид градския лагер в Елена, в който на две сменя всяко лято вече години наред минават по 150-180 ученици от III до VII клас. Преди обед се работи на ТКЗС, Горското стопанство или се бърат билки, а след обед от 16 часа учениците отново идват за културно-масова работа, физкултурна дейност, походи и др. Това се повтаря всяка година с малки изключения. Търсят се интересни форми, подхващат се хубави инициативи, но всичко става с години все в района на града. Да се организира по-голямо мероприятие с толкова ученици са нужни много средства и непреодолими трудности.

Известно равнодушие в част у децата забелязвах към занятията и игрите и в окръжния пионерски лагер миналото лято. И там много от тях са ходили по няколко пъти и почти са научили реда, игрите и проявяват безразличие. Верно е, че тук разнообразието много зависи от ръководителите, а също и от мястото, където е лагерът, но смятам, че да се пращат само хора да заематщата в лагерите и да не чувствуват голямата отговорност за отдиш и възпитание на младото поколение е равно на престъпление. А често става така.

С оживление и интерес се посрещнаха от пионерите лагери, организирани под формата на екскурзионно летуване, които Отделът „Просвета и култура“ при Окръжния съвет финансираше. Това се направи една година и повече не се повтори. Вместо тая хубава форма да се разширява, тя се прекъсна. А Пионерският дом във В. Търново почти никога не прави да се възстанови и разнообрази и да внесе нещо ново в летната работа.

С оживление и интерес се посрещнаха от пионерите лагери, организирани под формата на екскурзионно летуване, които Отделът „Просвета и култура“ при Окръжния съвет финансираше. Това се направи една година и повече не се повтори. Вместо тая хубава форма да се разширява, тя се прекъсна. А Пионерският дом във В. Търново почти никога не прави да се възстанови и разнообрази и да внесе нещо ново в летната работа.

Струва ми се, ако пионерите, които почиват в окръжните лагери сред Балкана, не кръстосат на шир и дълж мълчаливите дебри, няма да запълнят с нищо любознателната си детска душа.

И колчем си спомня за Балкана, с издигнатите към синьо небе сурови върхове, в съзвонни ми изпъкват групата, която миналото лято организирахме за бране на билки. Още цом загорихме за нея половината от учениците излякоха желание да се включат. И ходатайства се появиха, и сълзи се лиха. Близо двадесет дни работихме и почивахме сред планината, но нито за миг не угасна звънливата пионерска песен. Наредените в строен ред палатки, билата като пелурна гъба барака, високите мъхнати букаци — всичко будеше у децата и радост, и възхищение, и мисли. Групата работи на самонадзирка с малка помощ, дадена от родителския комитет. Сутрин пионерите ставаха в 6.30 часа. Ведрица не се провееждаше, тъй като до обектите извървявахме по 7-8 километра. След обедната почивка започвахме организирано — игри, песни и занимания. Не могат с нищо да се опишат прекрасните дни в планината, труда, положен от децата, песните вечер край буфийни огъни.

Да воюваме срещу лошите прояви

В една от наредбите на Градския народен съвет в Свищов се задължават гражданите — собственици на велосипеди да ги заключават, когато спират за по-дълго време на улицата. Но мнозина граждани не спазват това. Минават ученици, вземат велосипедите, карат няколко часа, излизат извън града, паднат, счупят го и го захвърлят в гората или в Дунав. Не са малко такива примери.

Някои деца пък правят пушкя от водопроводни тръби, прикрити за дървена опора. С играта извън те запалват зарезелени вършеви и лесно запалителен материал. Това е опасно за живота им. При подобен случай ученик в с. Козлово остана без ръце. Няма това не се вижда от родителите от обществеността?

В много училища в града се констатира, че някои юноши печат на учебния процес. В училище „Алеко Константинов“ имаше организирана група, която правеше късо съединение с телчета и гореше бушоните в училището. Всяка вечер се губеше по 1 час.

В труда, сред шумливите потоци на планината се роди и една голяма и с нищо нерушим пионерска дружба. Тук всякакви егизъм, появил се под една или друга форма, се губи и няма място.

Всичка неделя на посещение идваха родителите на децата, които с облекчение сядаха на зелената постеля и дълго се любуваха на своите синове и дъщери, на прелестите на планината.

Тази форма на летна работа не е единствена. Групите могат да се организират с различни цели, в зависимост от задачата и мястото, където се организира.

Идеята, която внесоха липецките учители в урока, трябва творчески, с разбирание и замах да пренесем и в извънкласните форми на работа, най-вече през лятото, когато по-голяма част от учениците остават без здрав, ежедневен учителски, та дори и родителски контрол.

Основното училище в Елена и тая година ще организира таква лагери за труд и отдиш в Балкана и някои села. Но е необходимо да ни се помогне от отдел „Просвета и култура“ при Окръжния народен съвет. Необходимо е също така по летния отдиш на учениците да вземе отношение и Окръжният комитет на ДКМС — В. Търново, защото все още много въпроси стоят неразрешени.

Васил ТЪРСАНКОВ

учител

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Елена

С малко тържество

Осмият конгрес на БКП прие директиви, които, за да бъдат превърнати в живо дело, трябва да се изучат от всички трудещи се. За тая цел се изгради множество кръжоци по предприятния, учредения и отечественофронтонски организации.

Не останаха назад и членовете от 63-та низова организация в гр. Горна Оряховица. Бесформирани кръжок с ръководител Стефанка Карастоянова. Тя подготви много добре беседите си и участниците слушаха с голям интерес. Те взеха активно участие в събеседанията на проведените 20 занятия. Най-редовни бяха другарките Надежда Тощкова, Мария Бобева, Руска Стефанова, Пенка Косева, Атанаска Димитрова и Мария Тихова.

Кръжокът завърши учебната година с подходящо тържество. На него слушателите говориха как ще работят за изпълнение решенията на VIII конгрес на БКП и V конгрес на Отечествения фронт.

Мара Костова

Вестникът помага

В брой 39 бяхме поместили писмото на читателката В. Бирбатова от гр. Лясковец „Защо е това?“. Тя ни сигнализираше за недообслужване в сладкарницата „Малина“. По този повод получих писмо от Потребителната кооперация. В него между другото се казва, че на др. Анна Георгиева — продавачка — бе направена строга бележка и тя е обещала подобен случай да не се повтаря.

ВСЯКО ДРУЖЕСТВО С ХУБАВИ ДЕЛА

Е ръцете на младото поколение се поверява голяма задача: да завърши изграждането на материално-техническата база на социализма и да премине към разгърнато строителство на материално-техническата база на комизма.

Българската младеж посреща своя Десети конгрес с успехи в труда и учението. Не оставя назад комсомолците от Окръжния народен съвет. Достойно и с хубави дела чет посрещнем и ние конгреса.

На работа по мелiorативните обекти в окръга през есенните, зимни и пролетни дни, нашите младежи и девойки работиха добре. Редовно дружеството изпраща по 8 другари в окръжните бригади, а като технически ръководители на обекти работят над 18 комсомолци. В чест на Десетия конгрес на Комсомола сега в с. Михалци работят 9 комсомолци от дружеството ни, а Симеон Симеонов, член на дружествения комитет, вече 60 дни е там. Той ще посрещне конгреса също на мелiorативния обект.

Комсомолците от Окръжния народен съвет вседневно и бързо обслужват посетителите, отиващи са към техните нужди, стремят се да изгонят бюрократизма от работата си. В предконгресните дни те повече от всякога поставят на обсъждане

в младежките групи служебната си работа, стремят се компетентно да подпомагат предприемчивостта и народните съвети. Добре работят в това отношение групите към отделите „Архитектура и благоустройство“, „Финансов“, към сектор „Землеустройство“, с групови отговори Тонка Николова, Мария Кънева и Антоанета Казанджиева.

В дните пред конгреса все по-голямо място заема работата по комунистическото възпитание.

В чест на Десетия конгрес и настъпването на пролетта, дружеството ни проведе и голяма вечер на комсомолския актив заедно с другарите от дружеството на Окръжната станция на съобщенията. Добре подготвена, тя премина при особено задушевна атмосфера и спомогна за укрепването на младежкия колектив.

Дружеството полага усилия и за нагледната агитация. В помещениата все повече и повече се появяват лозунги за достойна среща на конгреса. В подготовка е и брой 15 на в. „Комсомолец“, който е посветен изцяло на конгреса.

Конгреса ще посрещнем и с разгръщане на все по-активна физкултурна дейност. Започнаха вътрешни турнири по шах, тенис на маса и др.

С цялата си многостранна дейност младежите и девойките ентузиастично работят за достойна среща на Десетия конгрес на нашия любим Димитровски комсомолец

Тотка СИМЕОНОВА
секретар на дружеството при Окръжния народен съвет — В. Търново

Среща с автора

На 18 април в салона на Дома на Народната армия във В. Търново се състоя обсъждане на романа „Калоян“ от Димитър Мантов.

Предподавателят по история Любен Войников прочете доклад за проблемите, засегнати в книгата.

В изказванията си присъствуващите

ващите говориха за историческата стойност на произведението и неговото възпитателно значение.

Авторът на романа, Димитър Мантов, отговори изчерпателно на повдигнатите въпроси. Той сподели интересни мисли за своята творческа работа.

Н. Цонева

ПСИХИКА, ПСИХИЧНИ БОЛЕСТИ И РЕЛИГИЯ

В психиката или съзнателната дейност на човека се включват усещанията, възприятията, представите, мислите, стремежите, желанията, интересите и способностите на човека, неговият темперамент и характер. Привържениците на идеалистическото схващане смятат, че психиката е нещо отделно от материята, живее временно в тялото и е посител на целия психичен живот. Материалистите обясняват психиката като свойство на високо организираната материя — мозъка. Това е единственото правилно и научно схващане за съзнанието и мисленето на човека.

Иван П. Павлов създаде материалистическото физиологично учение за висшата нервна дейност, което представлява здрава основа на съвременната психология. Доказано е вече, че психиката (душевната) дейност е резултат на дейността на кората на главния мозък, че мозъкът е орган на нашето съзнание, а мисълта — функция на мозъка. Това напес съкрушителен удар на идеализма, религията и суеверието. Материалистично и строго научно бяха обяснени много „мистични“ и „тайнствени“ явления, свързани със съня, съзнателната, внушението, хипнозата, психичните болести и други.

Ще се спрем по-специално на психичните болести. При тях страда целият човешки организъм.

зъм и особено някои от спомнатите по-горе психични сфери. Най-същественият разстройства са в съдържанието на мисленето, като резултат на които се явяват така наречените налудности. Това са такива нелепи изказвания и умозаключения на психичноболни, които не могат да бъдат коригирани по пътя на логиката и практиката.

Различаваме налудности за преследване, за въздействие (чрез магии, хипноза, електрически ток, лъчи), за величие, за виновност, за разорение и други. Налудностите често се съпровождат от така наречените халюцинации (сетивни илзии), които представляват разстройствата на възприятно-представната сфера. В зависимост от това коя част от мозъчната кора е болестно променена можем да установим зрители, слухови, допирни, мирисни и вкусови халюцинации.

Някои от горните болестни психични прояви умело се използват от религията. Например, налудностите и халюцинациите се схващат като начин за общуване с „оня свят“, като „чудеса“. А религията винаги е имала нужда от „чудеса“, за да докаже за тях основните положения на вероучението. Тя обличава един психично болни за пророци, свети или божии посредници, а други — за служители на дявола, които е изгаряла и на кладата. Цели религиозни секти дължат съществуването си на заблудата, че душевно болните (неправилно смятани за здрави) имат божествени

ни черти.

Достатъчно показателни са тези няколко примера.

Дългоизмът е българска религиозна секта, създадена от Петър К. Дънов, наричан „Учителят“. Той е страдал от душевна болест паранормална психоза, която го правела „тайнствен и божествен“ пред неговите последователи. Ето как той сам е описвал „необикновените“ си качества. „Някой път аз говорих с живата природа. Могат да разговарям с растенията. Аз съм ясновидец. Аз владея тайната на живота и смъртта. Аз съм най-умният, най-добрият човек на света.“ Безспорно тези изказвания на Дънов са в стила на налудностите за величие, съпроводена със слухови халюцинации.

Друга психична болест, която представлява интерес от религиозна гледна точка, е епилепсията (припадъчна, свещенна болест). От най-дълбока древност епилептичните гърчове са правили потресаващо впечатление на хората. Болестта е била схващана като „божествена“, изпратена от бога, а епилептиците са се смятали за пророци и „божии“ пратеници. Те проповядвали христовото учение и раздавали божията правда. Епилептично болната Н. Т. П. 35-годишна, под влияние на халюцинациите и налудностите си твърди, че „виждала“ дяволи, че можела да говори с умрели, че в един момент се превръщала в Исус Христос, а други път — в дева Мария и т. н.

Психична болест с отношение към религията е и хистерията. През Средновековието е била много разпространена, дори под формата на психични епидемии. В социалистическите страни това нервно страдание е доста намалело, което е във връзка с повишаването на културно-материалното равнище на населението. Хистерията може да протече като невроза или психоза (душевна болест) — нервни припадъци, халюцинации, „парализа“ на крайниците, „глухонмота“ и други признаци. Религията религиозните секти дължат съществуването си на хистеричното заболяване на вървещите. От тях ще спомнем: конвулсивните (припадъчните и самоизмъчващите) секти, стигматизирани (по време на религиозни екстази получавали по тялото си знаци-стигми), кликуните (получавали гърчове по време на религиозна служба), шаманите (били тълпани, издавали дивни викове, получавали гърчове), нестинарите (изпадали в религиозен екстаз, халюцинирали, играли по огъни) и други.

Днес ние вървим стремително напред. Шумуваме Космоса. Побеждаваме болестите и смъртта. Удължаваме човешкия живот. Изтръгваме социалните корени на религията. Не е далече времето, когато за религиозните „чудеса“ ще говорят само душевно болните в психиатричните лечебни заведения.

д-р Драгомир ПЕТКОВ
психоневролог

СЪРЦЕТО МУ БИЕ ЗА ХОРАТА

1939 ГОДИНА. Салонът на училище „Отец Паисий“ в с. Стражица е препълнен. Този вечер самоделият колектив ще изнесе своята нова премьера „Дойчин войвода“. В салона е шумно, публиката изразява своето нетърпение. Оживление е обхванало и артистите. Дали ще имат успех и този път?

По най-много от всички се вълнува Рачо Маринов. Този вечер ще бъде неговото първо излизане на сцената. „Как ще го посрещнат зрители? Дали ще спечели сърцата? Или с таквава любов готови своята първа роля“.

Една след друга се редят картините. Публиката е одобрителни възгласи изпраща артистите. Идва и последното действие. На сцената излиза малкият син на Дойчина. Той коленича, целува хайдушката сабя и произнася възбудена клетва. В припадъчен салон откъсва всяка дума на пламения юноша. Развълнуван му елас кара да затрепти всяко сърце.

„Хей, ветре, чуваш ли ме? Роден Балкан, приеми ме в своите дебри!“

— Браво, Рачо! — разнася се изведнъж в тишината един буен елас.

А след миг целият салон гърми от несдържани ръкопляскания.

ТАЗИ ВЕЧЕР е, може би, една от най-важните моменти в живота на начинаещ се артист.

До късно вечер малката стайка в училище „Отец Паисий“ е препълнена.

„Свети, Репетира театралният състав. Сред самоделия те винаги ще видите един енергичен млад човек, който държи в ръцете си новата песна, нетърпеливо разгръща страниците и приканва своите другари да започнат репетицията.“

Рачо Маринов е дъщерята на театралния състав. Той е по-младшият, режисьор и изпълнител. Старателно изучава всяка песна, задълбочено анализира текста, внимателно навлиза в живота на героите, за да осмисли и мотивира всяка тяхна дума, всеки техен жест, за да слее авторския замисъл с индивидуалното изпълнение. За него няма малки и големи роли. Артистичност, чувство и разум властват в своите герои. Отдава им се от сърце и душа и ги прави живи и неповторими.

Той знае, че само чрез създаване на издържан художествен спектакъл, колективът ще може да остави незабавни следи в душата на зрителя и ще предизвика в съзнанието му красиви мисли и чувства.

Самоделиите обичат своя неуморен и първа другар. Веселият му нрав прилича и за развеса. Забележителни, ясни и точни се посрещат и вниманието. „С изградата си трябва да направиш да затрепти сърцето“. И всички са съгласни.

След репетицията участниците заобикалят своя ръководител и го молят да им изпее нещо. Знаят те, че той няма да откаже. Рачо не знае кои поеве обича — дали театрални песни.

През 1958 г. е изпратен на музикални курсове, а след като се завърши създава вокалната битова група.

РАБОТАТА е всяка измината година се увеличава: хор, битова група, театрална група.

Затова и неговото пламъно в сърце бие по тях, за хората. М. МИХАИЛОВА

от Обществена редакция на в. „Борба“ в с. Стражица

СЪОБЩЕНИЕ НА ОКРЪЖНИЯ ОТДЕЛ „СТАТИСТИКА“

(Продължение от стр. 1)

III. ТЪРГОВИЯ:

Планът за стокооборот на дребно през I-то тримесечие на 1963 година е изпълнен, както следва:

Всичко за окръга	в това число:	в това число:
в това число:	всичко стокооборот	всичко стокооборот
1. ОП — общо	102.2	103.0
а) държавен сектор	102.2	103.0
б) кооперативен сектор	104.6	105.0
в) ДТП „Печатни произведения“	100.7	101.7
г) ДТП „Печатни произведения“	98.8	98.8
д) ДСП „Балкантурист“	100.2	100.2
е) ДСП „ЖП ресторанти“	104.3	—
ж) ДСП „ЖП ресторанти“	118.1	—
з) ДС на ТПК	92.4	70.0

По направления:

а) в градовете — 104.7 105.2 102.7

б) в селата — 99.6 100.7 96.8

Дадените обещания от търговските работници за преизпълнение на плана по стокооборота са преизпълнени за общия стокооборот и в т. ч. за търговската мрежа на дребно. Реализираният стокооборот през I-то тримесечие на т. г. в сравнение с I-то тримесечие на 1962 година (по текущи цени), нарастна общо с 13.4 на сто, в т. ч.: търговска мрежа на дребно — с 13.3 на сто и обществено хранене — с 13.9 на сто.

С неизпълнен тримесечен план са:

Показателите на ТПК — 92.4 на сто, ДТП „Печатни произведения“ — 98.8 на сто и 15 потребителни кооперации, някои от които са: ТПК „Наркоп“ — Елена — 87.6 на сто, Кесарево — 81.8 на сто, Балван — 82.6 на сто, Върбовка — 84.3 на сто, Буйновци — 86.7 на сто, Дрента — 89.5 на сто и др.

През отчетното тримесечие от магазините на дребно и заведенията за обществено хранене населението в окръга купи в повече в сравнение с I-то тримесечие на 1962 година — ориз — 38 тона, месо — 47 тона, месни произведения, включително полуфабрикати — 111 тона, захар — 24 тона, захарни изделия — 82 тона, тестени изделия — 50 тона, пресни плодове — 104 тона, зеленчукови консерви — 151 тона, компоти — 39 тона, памучни тъкани — 50 х. м., шивачки изделия в повече за 113 х. лв., памучен трикотаж — 32 х. бр., мебели — в повече за 55 х. лв., телевизори — 323 бр., перални — 725 бр., хладилници — 166 броя и много други видове качествени и разнообразни стоки.

Планът за средната изработка на един търговски работник от търговията на дребно е преизпълнен общо с 3.75 на сто, в т. ч.: търговска мрежа на дребно — с 5.08 на сто и обществено хранене — с 2.43 на сто.

Средната изработка от един търговски работник през I-то тримесечие на 1963 година нарастна в сравнение със същото тримесечие на 1962 година, както следва: общо — с 9.65 на сто, в т. ч.: търговска мрежа на дребно — с 10.43 на сто и обществено хранене — с 9.77 на сто.

За отделните предприятия производителността на труда нарастна спрямо I-то тримесечие на 1962 година, както следва:

а) в търговската мрежа на дребно: ОТП (държавен сектор) — с 13.50 на сто, потребителни кооперации — с 11.21 на сто и ЦС на ТПК — с 29.05 на сто;

б) в обществено хранене: ОТП (държавен сектор) с 11.30 на сто, потребителни кооперации — с 8.33 на сто, ДСП „Балкантурист“ — с 11.20 на сто, ДСП „ЖП ресторанти и спални вагони“ — с 9.81 на сто и ЦС на ТПК — 2.64 на сто.

Изпълнението на плана за средната тримесечна изработка изпреварва по всички категории изпълнението на плана за средната тримесечна заплата.

IV. КАПИТАЛНО СТРОИТЕЛСТВО:

Планът за обема на капиталните вложения през I-то тримесечие на 1963 година с индексатор Окръжен народен съвет — Търново, е изпълнен, както следва:

Всичко	в това число:	в това число:
всичко	всичко	всичко
КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ ПО ПЛАНА на ОНС	52.9	86.9
от тях за някои по-важни отрасли:		
1. Промисленост	28.4	86.8
2. Жилищно строителство	47.1	46.8
3. Комунално битово строителство	95.2	89.9
4. Просвета и култура	114.5	106.5

Изпълнението на плана за строителството на някои по-важни пускови строителни обекти в окръга през I-то тримесечие на т. г. е както следва:

Всичко	в това число:	в това число:
всичко	всичко	всичко
КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ ПО ПЛАНА на ОНС	52.9	86.9
от тях за някои по-важни отрасли:		
1. ДИП „В. Мавриков“ — Търново	5.1	28.7
2. Жилищен блок № 60 — Търново	84.8	89.3
3. Европанелен жилищен блок № 1 — Търново	19.4	19.0
4. Европанелен жилищен блок № 2 — Търново	16.7	17.5
5. Водоснабдяване Севлиево — Търново	86.4	92.4
6. Строител. техникум — Търново	101.0	100.5

През I-то тримесечие на 1963 година планът за строителното производство на Окръжната строителна организация е изпълнен общо 107.8 на сто, а само за държавния план — 108.1 на сто. Планът за строителното производство на пусковите обекти е изпълнен 103.9 на сто.

Планът за средната изработка на едно лице в СМР, помощните и спомагателните производства през I-то тримесечие на 1963 година е изпълнен 100.1 на сто, средната изработка на един работник в СМР е изпълнен — 99.6 на сто. Изпълнението на плана за средната заплата на едно лице в СМР, помощните и спомагателни производства през тримесечieto на т. г. е 100.4 на сто, а за средната заплата на един работник в СМР е изпълнен 100.4 на сто.

Изпълнението на плана за строително-монтажните работи от СМУ „Водострой“ — Търново през I-то тримесечие на т. г. е 99.4 на сто, а плана само за пусковите обекти е изпълнен 109.6 на сто.

Изпълнението на плана за някои по-важни пускови обекти от мелiorативното строителство е както следва: Напонтелна система — „Хотница“ — 241.3 на сто, Напонтелна система „Михалци“ — 124.8 на сто, Напонтелна система „Стражница“ — 191.3 на сто и др.

V. ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ:

Планът за превозите на товари и пътници през I-то тримесечие на 1963 година от автотранспортните предприятия в окръга е изпълнен, както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ	Общо	ДАП	СОАТ
1. Тонове	87.0	88.9	64.1
2. Тонкилометри	101.4	104.2	62.1
3. Пътници	100.1	100.2	62.5
4. Пътни километри	104.1	104.4	71.8

Планът за приходите от пощенски услуги за I-то тримесечие на 1963 година е изпълнен от Окръжната станция на съобщенията 100.0 на сто.

ОКРЪЖЕН ОТДЕЛ „СТАТИСТИКА“

Земето на Йордан Иванов от зеленчуковата бригада в с. Крушето през 1962 година се наложи като първенец сред градинарите. И тази година то е на първо място в съревнованието за производство на повече ранни зеленчуци. НА СНИМКАТА: Кооператорите прибират богатата реколта от репички.

ВНИМАТЕЛНО ПРЕМИНАВАНЕ ОТ ЗИМЕН КЪМ ПАСИЩЕН РЕЖИМ

Много важно за селскостопанските животни през пролетта е правилното им преминаване от обнорния към пасищния режим на отглеждане и хранене. Неспазването на известни правила в това отношение често довежда до редица заболявания.

Обнорното отглеждане на животните продължава около 5-6 месеца. През този период животните са поставени при сравнително по-неблагоприятни условия отколкото през пролетта и лятото. В много от стопанствата, особено през тази зима, липсваше разнообразен и пълноценен фураж. Затвореността, въздействието на влажния въздух, примесен с големи концентрации амоний, въглероден диоксид и сероводород се отразява неблагоприятно на тяхното здраве. Поради това през зимните месеци се понижават защитните сили на организма, намалява се жизнеността на обменните процеси.

Животновъдите очакват с нетърпение пролетните месеци, когато повечето от тези неблагоприятни фактори се премахват. Но, за да се предотвратят неблагоприятности, които се наблюдават през този сезон, необходимо е правилно преход или по-сигурно отглеждане и хранене. При рязка смяна на храната и начина на храненето, организъмът не може да се приспособи бързо, вследствие на което могат да настъпят по-лесни или по-тежки смущения в дейността на храносмилателния апарат. Особено тежки смущения могат да настъпят, когато се премине бързо към кореноно изменен на хранителния режим, какъвто

е случаят през пролетта при преминаване на животните към хранене със зелена трева.

Ако през пролетта животните преминат внезапно, без постепенно привикване към изобилно хранене със зелена храна, поради невъзможност да се приспособят бързо към тази храна, настъпват тежки стомашно-чревни и други смущения. При неспазване на режима за постепенно преход и привикване на организма към зелена храна често се появяват и някои специфични заболявания, като ентеротоксемия, дизентерия и други, които могат да причинят големи загуби на кооперативните стопанства.

Рано през пролетта избухват много отровни тревни, а животните, поради изгладяването през зимата, се нахвърлят лакомо на тях без да подбират. Често, когато едните преживни животни се пускат на паша в сечища на дъбови гори, настъпват масови отравяния от младите дъбови клонки.

Преминаването от обнорния към пасищния начин на отглеждане, трябва да се извърши в продължение на 10 до 15 дни. Минимална година на нашето кооперативно стопанство бяха нанесени не малко щети, поради това, че не се спазваше правилно преходът от зимното към пасищното хранене. Много жи-

вотни заболявания от стомашно-чревни разстройства, а чести бяха и случаите на фуражни отравяния и остри подувания (тимпани) при говедата.

Важна задача при подготовката на животните за пасищното отглеждане е навременно извършване на пролетните имунопрофилактични мероприятия. Ветеринарните органи от нашето стопанство полагат всички усилия за тяхното изпълнение в срок. Особено внимание се обръща на борбата с паразитните болести. Носителите на хелминти, трябва да бъдат предварително дехелминтизирани (обезпаразитени), преди животните да бъдат пуснати на паша. Извършено е поголовно третиране на стадата против фасциозата (метила), диктиокаулоза, хиподермозата и други паразитни заболявания. Имунопрофилактични мероприятия се провеждат и с личните животни на кооператорите.

Още в първите топли дни ще започнем цялостно почистване и основна дезинфекция на помещенията и стопанските дворове. В селата Добри дял и Мердана от няколко дни вече се извършва пролетно хигиенизиране на стопанските дворове и ферми. Необходимо е обаче да се подготвят правилно и лагеруването на животните, особено на подрастващите. Лагерното отглеждане е едно от най-важните и ефикасни профилактични мерки за здравеопазване на селскостопанските животни. Лагеруването залявява животните и повишава тяхната устойчивост срещу редица заболявания.

Сега управителният съвет на ТКЗС в гр. Лясковец и селскостопанските специалности, едно временно с другите важни не отложни задачи, насочват своето внимание за правилното преминаване на животните от обнорно към пасищно отглеждане. С това те ще решат важната задача в борбата за намаляване смъртността по селскостопанските животни и птици.

д-р Ив. ЙОРДАНОВ

главен ветеринарен лекар в ТКЗС — Лясковец от Общественията редакция на в. „Борба“

•••••

Засадиха 2800000 лози

Месец април е един от най-напрегатните за кооператорите от с. Килифарево. Това е месецът на сеитбата и на пепиниерството.

Облагородяването на лозовия посадъчен материал приключи. При план 5 600 000 лози са облагородени далеч повече. Но сега една от най-важните задачи до Първи май е всички лози да се вкоренят.

Идет през тия дни по кооперативните поля и ще — видите какво голямо е оживлението. Нико вече не задържа селскостопанските труженици в село. Има дългодни дни, които като препятствия се изправят пред тях, но само докато превали спират шетнята. Веднага след дължа пак се оживяват площите на вкоренилищата. Пролуката трябва да се догони, да не се откъснее. А от опит кооператорите знаят, че най-добър процент първокласни лози се получават, когато засаждането завърши до края на април. Затова и сега целта е — до Празника на труда да приключат работата.

И от ден на ден пепиниерите приближават края. До 17 април те са посадили над 2 800 000 лози. Ето кое стопанство на кооператорите от Килифарево, Плаково, Велчево и Дебелец, когато вечер се приберат по домовете си.

Р. АНГЕЛОВ

от Общественията редакция на в. „Борба“ — Килифарево

в. „БОРБА“

Стр. 3, бр. 49 от 23. IV. 1963 г.

ИКОНОМИЧЕСКИЯТ ЕФЕКТ ОТ УСКОРЯВАНЕ ОБОРОТА НА ТОВАРНИТЕ ВАГОНИ

Оборотът на товарния вагон е основен комплексен показател, който характеризира експлоатационната работа на железопътния транспорт. Този показател най-пълно отразява на честотата на организационната, техническата и икономическата работа на всички служби: движение, локомотивна, вагонна, поддръжка на железния път и други, а също така и работата на товародатели и получатели на товарите.

През времето на своя оборот, т. е. времето от едно натоварване до следващото му натоварване, вагонът преминава през всички стадии на превозния процес.

Във величината на оборота на вагона се отразява характерът на транспортно-икономическите връзки между районите и окръжните (прикрепване на пунктовете на потреблението към тия на производството) регулиране на вагонопотоците, нивото на празния пробег, средната скорост на товарните вакове, нивото на механизацията при натоварване и разтоварване, внедряване на новите тиги — електрическа и дизелова.

За 1963 година планът на оборота на вагона в ЖП управление — Г. Орховица е 56 часа. Данните обаче за първото тримесечие говорят, че изпълнението на този показател сериозно изостава. За този период средно един вагон в своя оборот е достигнал 81.38 часа, а за януари е бил 104 часа, за февруари — над 80 часа, за март над 68 часа. Какво показва това?

Увеличено е времето по товаро-разтоварните операции, което се отрази в неизпълнение и на местния престой. Например, за първото тримесечие г-ва Велико Търново при план 20 часа е увеличила престоя на всеки вагон на 28.99 часа. Товарна гара Г. Орховица при план 17.05 часа е постигнала 27.33, гара Полски Тръмбеш при план 25 часа — 28.31 часа.

Това показва, че вагоните не са натоварвани и разтоварвани в срок и не са отговаряли, за което вина имат и товародателите, а за несвоевременното им отзовване и влаковите диспечери и др.

Не се използва напълно и механизацията, с която разполагат гарите — автокрановете, вилковите товарачи и др. Фактът, че има гари, които въпреки зримите трудности изпълняват плана за местния престой, например, гара Павлики — 102.21 на сто, говори, че причините са преди всичко субективни.

За увеличаване оборота на вагона голямо влияние оказва ускоряването на участъковата скорост на влаковете. Това допринася за намаляване нуждата от вагони и локомотиви, а с това и до намаляване разходите за среден и годишен ремонт на вагоните. Автоматизираният разход за подвижния състав и др. Ускоряването по участъците води до намаляване на разходите за издръжката на локомотивни и превозни бригади. Например, за първото тримесечие на т. г. в някои прилежащи на Г. Орховица участъци товарните влакове чувствително са закъснявали. В участъка Г. Орховица — Павлики — Левски — Плевен от 4641 товарни влака, само 3412 са се движили навреме, в участъка Г. Орховица — В. Търново — Дъбово от 2668 влака само 1779 — навреме, от Г. Орховица — Асеново — Каспичан от 1861 влака само 1327 навреме, от Г. Орховица — Полски Тръмбеш — Русе от 1873 — само 913 влака навреме.

Това показва, че средната участъкова скорост, която по план е 16 км в час, по различните участъци чувствително е увеличена.

Главният резерв за увеличаване на участъковата скорост е движението на влаковете по график, което през април е много добро с тенденция да стигне 100 на сто навреме. За да се постигне това, необходимо е да се поддържат в изправно състояние локомотивите и железният път, да се повиши майсторството на локомотивните машинисти по возене на влаковете. За това най-добре ще помогне починът на ловчаници —

всички да работят като най-добри машинисти Кирил Христов. Подобрение на участъковата скорост ще се получи и от по-бързото внедряване и пускане в експлоатация на електрическите локомотиви по линията Г. Орховица — Русе и на дизеловите, които вече возят някои влакове.

Значително ускоряване на оборота на вагона се постига и от намаляване престоя на вагоните в техническите гари. Но за първото тримесечие планът и тука не е изпълнен. В отделни гари, например разпределителна гара Г. Орховица, при план 9 часа е увеличен престоят на вагона на 14.27 часа.

За ускоряване оборота на вагона голяма роля играе и намаляването на празния рейс. То намалява пробег на влаковете и локомотивите, а така също води до намаляване на разходите за издръжката на локомотивните и превозните бригади, за ремонта на подвижния състав и пътя. Намаляването на празния рейс идва от максималното използване на коефициента на двойните операции, т. е. всеки вагон след разтоварване да се подаде за ново натоварване в същата гара. Може успешно да се използват попълното натоварване на празните открити вагони, например, от Г. Орховица към София и други.

Ускоряването на оборота на вагона осигурява значително

увеличаване на превозите при съществуващия вагонен парк, което особено ще ни помогне през време на усилените превози, когато част от вагоните ще излизат извън границите с плодове и зеленчуци и у нас ще се чувствава нужда от вагони за вътрешността. Така се подобрява и обръщаемостта на оборотните средства и на жп транспорт, който е голям потребител на въглища, течни горива, масла, релси, траверси и др.

В заключение трябва да се подчертае, че ускоряването на оборота на вагона има голям икономически ефект, както за жп транспорт, така и за цялото народно стопанство. Ето защо необходимо е да се осигури изпълнението на задачите, които Партията и Правителството поставят — всяка гара да изпълнява местния и транзитния престой и натоварване на вагоните, за да може да се навакса изоставането от първото тримесечие най-късно до Първи май. А влаковете да се движат само по график. За да се осигури това, всички работници и специалисти от движението, локомотивната и вагонната служба, всички железничари и товародатели с още по-големи сили следва да работят за всекидневен преизпълнение на претеглените мероприятия за по-добро използване на наличния вагонен парк.

Стефан КУЛОВ

от Общественията редакция на в. „Борба“ в Г. Орховица

УНИВЕРСАЛНО ПРИСПОСОБЛЕНИЕ

Ръководството на пристанището Свищов редица години срещаше трудности в поддръжката на автоматичните грайфери към бреговите портални електрически кранове. Поради голямата им употреба целостите, ушите и ролките на грайферите се износват бързо. Излизането от работа само на един грайфер, поради износване на ролка или ухото, се отразява върху производителността на труда при претоварването на насипните товари, като въгли-

ща, кокс, рудни концентрати и др. Липсата на автоматичен грайфер принуждава прехвърлянето на товара да се извършва с касони или кофи, при което се влага ръчен труд за пълненето им и ангажира от 9 до 11 работника-преносвачи, докато с грайфер са нужни само 2 спомагателни работника.

Една поправка на грайфер е свързана с големи транспортни и други разходи, тъй като в града няма подходящи съоръжения.

Това е накарало работниците от сервисната работилница към Пристанището да помислят и разрешат проблема за разтърпяване на ролките и ушите на автоматичните грайфери. Усилията на старши техник То-до-Возаджиев, „Огнянчик на водния транспорт“, и стругари Веселин Лазаров, които направиха универсално приспособление за разтърпяване на отворни малки и големи над 100 мм в диаметър, помогнаха да се реши този важен проблем.

Ценно е още и това, че приспособлението е изработено от самите автори, които не са вложили никакви средства, освен личния си труд, и са ползували отпадъчни материали.

С това приспособление е решена техническа задача, която е новост за пристанището в установяването на наличния струг. За това техническо-икономическият съвет го категоризира като рационализаторско предложение, а авторите са наградени.

А. ПАТЛОВ

СРЕДИЗЕМНО МОРЕ НЕ Е АМЕРИКАНСКО МОРЕ

Преди 15 години на 23 април 1948 година в Прага Георги Димитров и Клемент Готвалд подписаха договор за приятелство, сътрудничество и взаимна помощ между двете братски страни — НР България и ЧССР. В него намери ясен израз традиционната, дълговечна дружба между двата славянски народа — братя в един период, когато те търяха по пътя на изграждането на социалистическото общество.

В деня на 15-та годишнина на този братски договор българските и чехословашките народи правят равностепенна на изминатият от тях път и с радост констатира, че под ръководството на своите комунистически партии те неизменно са държали курс към изграждане на социалистическо общество и насочват своите усилия за доизграждане на социализма и постепенно преминаване към комунистическо строителство.

Като страна с развита индустрия, Чехословашия помагаше и помага на България преди всичко тя да може с уверен темп да развие най-важната задача в изграждането на социализма — индустриализацията. Над 60 процента от целия чехословашки износ за нашата страна представляват машини и съоръжения. Сега 37 процента от износната продукция у нас електрическа енергия се пада на енергетични съоръжения, внесени от ЧССР. Чехословашката помощ бяха изградени водно-електрическите централи в Пасарел, Коналяне и Стара Загора и топло-електрическите централи в Рубина, Пазарник и др.

България напуска, Чехословашия цветни метални и техните концентрати, железопътни вагони, някои селскостопански машини, електрокари, металообработващи машини, машини за хранителната промишленост и редица други изделия на младото българско машиностроение, които активно помагат за изпълнение на задачите на чехословашката промишленост и транспорт. Понастоящем около 30 процента от нашия износ за ЧССР са машини и съоръжения.

Особено голямо значение за чехословашката икономика има вносът от България на селскостопански произведения. Така например миналата година за Чехословашия са били изнесени 31 хиляди тона домати, 6 хиляди тона пиперки, 31 хиляди тона грозде, над 1000 тона ягоди, около 2500 тона телешки и други плодове на нашата земя. Въпреки разширяването на износа на индустриални стоки, общият обем на износа на селскостопански продукти от България за Чехословашия не намалява.

Особено място в нашите икономически отношения заема специализацията и кооперирането на отделни отрасли в рамките на СИВ. Въз основа на решението на чехословашко-българската комисия за икономическо сътрудничество и по препоръка на СИВ се пристъпва към специализация и коопериране в областта на производството на химически съоръжения, металообработващи машини, машини за хранителната промишленост и селскостопански машини. Все по-голямо значение придобива също така научно-техническото сътрудничество в областта на прилагането на най-модерната техника и на съвременните постижения на научната мисъл.

Сътрудничеството и дружбата през тези 15 години се развиваха както в областта на икономиката, така и в областта на културата. През този период България и Чехословашия си размениха повече от 1500 научни работници, професори, писатели, журналисти и други културни дейци. Чехословашката културна общност проявява голям интерес към културния живот в България, към българското изкуство и литература. В ЧССР бяха преведени на чешки и словашки език повече от 120 книги на български автори.

Досегашните резултати на българо-чехословашкото сътрудничество са солидна база, върху която ще се гради още по-тесни икономически и културни връзки между нашите страни в рамките на братското семейство на социалистическите народи.

„Средиземно море се разстига приблизително на около един милион квадратни мили (една милиа се равнява на 1600 км — б. а.) от двете страни на италианския ботуш и дълбоките му води са много подходящи за настаняване на подводници“. Тази географско-военна справка се съдържа в една информация от Вашингтон на американската осведомителна агенция ЮПИ. Но проблемът за американските атомни подводници далеч не се изчерпва с географските специфичности и предимства. Той е преди всичко военно-политически.

Ракетите „Юпитер“ остаряха преждевременно. Единствената им заслуга се състои в това, че сипотиха, умножиха и направиха конкретно народното недоволство от атомната опасност. Четирисет и пет ракети от този тип ще бъдат простят със своите площици в Италия и Турция. След тази не много блестяща ликвидация дипломатите от Държавния департамент и стратегите от Пентагона искат да разлят новата страница. Тя носи заглавието „подводни подводни ядрени бази“.

Сега американската военна мрежа се състои от 2,300 — помалки и по-важни — опорни пунктове, разпръснати из света. В тях са настанени повече от 700,000 войници и офицери на САЩ. Но всичко това се оказва неефективно както от военна, така и от политическа гледна точка. Обектите са изобилни и уязвими. Те могат да бъдат прицел на бърз, точен и ефективен контраудар. Още сега се прицел на ожесточени и постоянни политически атаки. За да избегне и двете неудобства, американският предприемчив дух реши да потопи ядрените бази в морските и океанските дълбини.

От началото на април и Средиземно море е удостоено с тази „чест“. Първите две американски атомни подводници вече се крият като нежелани хищници из водите на морето, където най-напред разцъфтя човешката цивилизация. Очаква се скоро да пристигне и трета. Така в този район, близък до нашата страна, вече ще има 48 ракети „Поларис“.

Мегаломанията на САЩ обхваща всички морета и океани. Пентагонът предвижда рейсове на „подводните ядрени бази“ да се простират от Северния ледовит океан до Индийския и Тихия.

Но това не ще опази американските агресори от двете неудобства. Атомните подводници са също уязвими. В своята реч по случай празника на Съветската армия маршал Малиновски предупреди: „Отвъдокеанските стратегии в последно време кроят планове за замяна на сухопътните ракетни бази, създадени от тях около специалитетските страни, с атомни подводници, снабдени с ракети „Поларис“. Трябва съвсем отговорно да заявя, че това няма да даде на ръководителите на Пентагона военните предимства, които разчитат да получат. Нашият флот във взаимодружеството с ракетните войски и авиацията е способен едновременно да се справи както със сухопътните, така и с подводните бази“.

Намерението за тотално „потопяване“ на базите не може да премине недоволството на народите. Напредни останалата очакванията на Филетер — американски представител в НАТО, който на 15 юни миналата година подкупнически убеждаваше своите партньори, че „морските ракетни сили ще причинят по-малки политически затруднения, отколкото аналогичните сили, разположени над земята“.

Нежеланите гости в Средиземно море се обсъдиха с неаналитично, възмущено и загрижеността на хората. Тази барьера на недоволство днес обхваща целия разцъфтяващ се от пролетта басейн от Гибралтар до Порт Саид, от Адриатическо до Черно море.

В Италия въпросът за американските атомни подводници е в центъра на предизборната борба. В Гърция и Турция общественото мнение е разтревожено от същата опасност. През тези дни в Атина бе и специален пратеник на Кенеди, който води преговори по същия проблем.

Пътуваният дипломат на президента прави втория си тур из Европа. През първата си обиколка той води преговори в Лондон, Париж и Бон. Сега е ред главно на страните от Източното средиземноморие.

Мърчът ще поиска да включи Гърция и Турция в многостранните сили на НАТО. Това е официалната мисия. Но не официалната и тя страна е в изтъгаване съгласие за пристанища, които да бъдат дадени на разположение на американските ядрени подводници.

В навечерието на тази дипломатическа среща Мърчът по Луци своеобразен и символически ескорт „Сам Хюстън“ — една от американските ядрени

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

БОРБА

Г Т П „ЗДРАВА ХРАНА“ — СВИЩОВ

На всички свои работници и служители и многобройните си клиенти от града и окръга ръководството на предприятието ЧЕСТИТИ БОИНИА ПРАЗНИК НА ТРУДА — ПЪРВИ МАЙ. Пожелава им весело и щастливо прекарване на празника и нови трудови победи.

По случай празника всички наши заведения в града предлагат богат избор на ястия, снара, студени закуски, напитки при уютна обстановка.

ДИП „МАРЕК“ П. ТРЪМБЕШ

По случай БОИНИА ПРАЗНИК НА ТРУДА И МЕЖДУНАРОДНАТА РАБОТНИЧЕСКА СОЛИДАРНОСТ — 1 МАЙ административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС ПОЗДРАВЯВАМЕ всички работници и служители при приятието, кооператорите и кооператорките от ТКЗС, доставчици на суровина за предприятието ни. От все сърце пожелаваме на всички щастливи да посрещнат и прекарат празника и нови още по-големи трудови успехи в борбата за преизпълнение на плана и обещанията.

ГПК — „НАРКООП“ — В. ТЪРНОВО

Ръководството на кооперацията честити бойния празник на труда — ПЪРВИ МАЙ на своите членове, работници, служители и многобройни клиенти. От сърце им желае здраве и още по-големи успехи в изпълнението и преизпълнението на задачите, поставени от Партията и Правителството.

По случай празника всички наши магазини предлагат богат избор на плодове и зеленчуци, плодови и зеленчукови консерви, бакалски стоки и много други. Ш дукти.

ПОСЕТЕТЕ ГИ!

ДИП „РЕКОРД“ — Г. ОРЯХОВИЦА

Трудовият колектив на предприятието посреща БОИНИА ПРАЗНИК НА МЕЖДУНАРОДНАТА РАБОТНИЧЕСКА СОЛИДАРНОСТ — ПЪРВИ МАЙ с предсрочно изпълнен план.

Административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС изказват гореща благодарност на всички работници, работници, инженери, техници и служители за положения упорит труд и им пожелават весело и щастливо да прекарат празничните часове и с още по-голям трудов ентусиазъм да работят за преизпълнение на плана и дадените обещания.

НОВО

В СРЯДА, 1 МАЙ 1963г. ШЕ СЕ ПРОВЕДЕ ИЗВЪНРЕДЕН ПЪРВОМАЙСКИ ТИРАЖ

Финише за Първомайски тираж ще се приемат в неделя, понеделник и вторник на 28, 29 и 30 април. Финише за 18 редовен тираж ще се приемат в четвъртък, петък и събота на 2, 3 и 4 май. При попълването на фишовете за Първомайски тираж, в графата „Тираж“ № 6 се вписва буквата „П“, а в графата „Дата“ — 1. V. 1963г. Абонаментните фишове не са валидни за Първомайски тираж.

НИКОЛАЙ АСАНОВ И КЮРИЙ СТУРИТИС

ЯНТЪРНО МОРЕ

РОМАН, НАПИСАН ПО СЛЕДИТЕ НА ДЕЙСТВИТЕЛНИ СЪБИТИЯ

Вечер много разговаряха за зимуването. „Братята“ си спомняха миналите свои приключения през дългия зимен отид, назоваваха хуторите, където този или онзи от тях приемаха с открито сърце. Братията имаше в един от отдалечените хутори една вловка, майсторка на самогон. При нея Братията се чувствувал като сирене в масло. „А като дойде пролетта, — разказваше той, — моята Марта реве и се брани, аз все едно не мога да се заседя, все чакам кога ще дойде сигнал от командира. . . Привикнах, шо ли?“ — чулеше се и сам той. Кох се канеше да се върне при жена си. Жена му му съобщаваша, че през цялото лято никой не е питал за него и Кох се наляваше, че, ако раззери командирът, ще му се владее да се легализира. Братовчедът, разказваше Кох не без гордост, станал писар в райсвства. Възможно е той да му достави чисти документи. Тези разговори ставаха без Лидум. В присъствието на командира не се решаваша на тях. Раз-

правяха, че той не обича, когато си терзат душето с разговори за дома. Сам Лидумс вече няколко години ямаше свой дом. Сам той нито веднаж не захвана разговор за зимуването. Като че ли този железен човек може да прожигне цяла зима в гората в пълно осамотение. Но, както се вижда, и железото има ръжда. Понякога Вилкс внезапно забеляваше екскиси: море, бряг и девойка с неясно лице, обрънато към зрителя, и се чувствуваше, че художникът се бои да изясни това лице, за да не го боли така сърцето. Понякога в екскизите на командира се появяваше висока строга жена със суровото, бледо лице, със скръбно, а може би обидено свити устни, по тези екскизи Лидумс бърже замиваше.

През това време, време на дъжд и весело униние, свободните часове на горските хора станаха много, тъй като никой не се стремеше навън от топлата бункер. Поради това повече разговаряха, понякога тълпи си спомняха минали живот. Такива разговори започнаше обикновено Кох: — Ех, сега да си на Елзаветинска, да завиеш в „Еспланада“ или в Стария град при Залцман! Колко водка съм изпил там!

— А помниш ли, — подхващаше Мазайс, — как немското офицерче изтърва в трамвай десет пенгита и не можа да ги намери; затъмнение имаше в града, лампичките бяха сини, а кондукторът запали една банкнота от петдесет марки със синя селячка и каза: „Разрешете, господни офицери, аз ще ви посветя. . .“ Понякога на Вилкс се струваше, че „братята“ са пълни господари на гората. Тогава той предаваше решителни диагнози в раззузавателния център, че от него са открити и подготвени площици за приемане на самолети с въоръжение и хора, уговаряше необходимите сигнали от земята и въздуха, но англичаните нежно много не бързаха да изпълнят своето обещание, или не вярваха, или се бояха. Те все настояваха за предаването на секретни сведения за промишлеността и за въоръжените сили, разположени в Латвия. Но тези сведения можеше да достави само Будрис, който, както разбра Вилкс, имаше разклонена група или връзки с други националисти, помагали да се събидат те. Нарядко изпращаше писма и Приде — той даваше сведения за Рига. Но когато Вилкс започваше гласно да мечтае за „широк път“

някой от „братята“ изведнаж загадливо казваше: — Почакай, ще видим как ще запее през зимата, когато всяка следа в снега ще се забелязва! — А какво ще стане тогава? — Това, че всеки лесничей или ловец, всеки горски работник или просто колхозник, дошъл на горската поляна за сено, ще може да те открие. — Но нали на вас ви помагат. — Едни помагат, а други чакат кога ще ни разстрелят, — равнодушно каза Мазайс. Вилкс и вярваше, и не вярваше. Те живеяха на такова спокойно място, където, както му се струваше, никога не ще надникне човек, само лаят на диви кози се чува нощем и понякога започват да вийт възли. Но в един от тези спокойни дни, седейки скрити от дъжда в бункера, „братята“ изведнаж чуха глух единичен изстрел от чехски „шмайзер“. Стреляха недалече от бункера, а тъй като „шмайзер“ имаше само Юрка, а Юрка беше на пост, то Лидумс веднага даде заповед да заемат кригоял отбрана. Венки изскочиха под ситния, непрекъсващ дъжд и залегнаха в предпазливо подготвените места. И Вилкс видя Юрка. Юрка тичаше към бункера, отлеждайки се, сякаш някой го гонеше. Лидумс се изправи от мократа земя, извика му: — Какво се е случило? — Натъкна се на мен някакъв ловец и се опита да ме обезоръжи. Наложих се да му прострелям ръката. — Къде е ловецът? — Скри се в гората и запла-

ши, че скоро ще се върне тука с милиция. — Трябваше да стреляш в главата! — сухо каза Лидумс. И Вилкс видя такава жестока вънху лицето му, че веднага разбра: дошла е беда. Лидумс подсвири, събирайки хората, и заповяда: — Разпределете багажа! Ще отидем в запасната точка! Бункерът може да не се маскира — все едно ще го открият и разорят. След десет минути всички бяха готови за далечен поход. Голямото не оставиха нито Вилкс, нито Егис: багажът беше доста много и трябваше да се спаси всичко, което може, от унищожение. Вървяха през блатата, щателно криейки следите си. Вилкс мислеше, че би се заблудил в тези блатата на третата крачка, но Лидумс крачеше напред с такава увереност, сякаш беше израсъл по тези места. Направиха козката почивка през най-глухото време на нощта, а нощем се развиели, продължиха нататък. Съдейки по бързината на хода, бяха преминали не по-малко от четирисот километра. Минаха стигмата още едно блато, крачейки до пояс в студена та вода, и най-сетне излязоха на островче, обрасло с гъстака. Тук Лидумс спря групата и посочи към малките елечки: — Ето нашият нов дом! Чак тук Вилкс забеляза обраслата с трева откъпаня пътека през гъсталака. Лидумс вдигна повисналите клони, откъсна от тях дъждовната влага и посочи тайния вход.

(Следва)